Denumirea măsurii: Crearea și dezvoltarea de activități neagricole în teritoriul GAL
CODUL Măsurii: M3/6A
Tipul măsurii:

- ✓ **INVESTIȚII**
- □ **SERVICII**
- □ **SPRIJIN FORFETAR**

1.Descrierea generală a măsurii inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Scopul sprijinului acordat prin această măsură este de a stimula mediul de afaceri din teritoriul GAL contribuind la creșterea numărului de activități neagricole prin dezvoltarea activităților neagricole prin crearea și dezvoltarea microîntreprinderilor și întreprinderilor mici în domenii neagricole ceea ace va duce la crearea de noi locuri de muncă în zonă și la absorbția surplusului forței de muncă din sectorul agricol. Stimularea activităților de producție, serviciilor de agro-turism, sanitar-veterinare și medicale va crește gradul de atractivitate al teritoriului, reducând astfel tendința rezidenților de a migra spre mediul urban în căutarea unor noi oportunități socio-economice.

Sprijinul acordat vizează fermele existente, microîntreprinderile și întreprinderile mici existente și nou înființate care dezvoltă activități non-agricole productive, precum și diverse servicii și care vor contribui la diversificarea activităților în zonă și la crearea de locuri de muncă, acordându-se prioritate sectoarelor cu potențial ridicat de dezvoltare identificate

De asemenea, sunt vizați fermierii sau membrii gospodăriilor lor agricole care doresc să-și diversifice activitățile economice prin practicarea de activități non-agricole în vederea creșterii veniturilor și creării de alternative ocupaționale, cât și întreprinderile sociale și cooperativele.

Corelare cu analiza SWOT.

În teritoriul GAL au fost identificate oportunități de dezvoltare a activităților neagricole, atât în sectorul productiv, cât și în sectorul serviciilor. De asemenea există un interes deosebit pentru înființarea de agropensiuni, servicii turistice de agrement și alimentație publică.

Obiectiv de dezvoltare rurală ale Reg.(UE) 1305/2013, art.4: Măsura contribuie la obiectivul c) și anume: obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectivele specifice/ locale ale măsurii sunt:

- Stimularea mediului de afaceri din teritoriul GAL
- Creșterea numărului de activități neagricole desfășurate în teritoriul GAL;
- Dezvoltarea activităților neagricole existente în teritoriul GAL;
- Crearea de locuri de muncă și creșterea veniturilor populației din teritoriu;
- Diversificarea activităților economice ale fermierilor sau membrilor gospodăriilor agricole prin practicarea de activități neagricole în vederea creșterii veniturilor și creării de alternative ocupaționale;
- Păstrarea specificului local prin încurajarea dezvoltării activităților meșteșugărești, cum ar fi: activitățile de artizanat și alte activități tradiționale.

Măsura contribuie la prioritatea P6 prevăzută în art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: promovarea incluuziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele

rurale și este conform priorității 6(a): facilitarea diversificării, a înființării și dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.

Măsura corespunde obiectivelor art. 19, alin. 1 (b), alin. (2) din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6(b) prevăzut la art. 5 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivul transversal ale Reg. (UE) nr. 1305/2013 art. 8 (1) (c) (v) legat de ***inovare***, urmărindu-se ca proiectele selectate să contribuie la stimularea inovării în teritoriu prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea economică și a resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei. Astfel diversificarea activităților economice în teritoriul GAL va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea teritoriului. **Măsura contribuie și la obiectivul transversal** ale Reg. (UE) nr. 1305/2013 legat de ***protecția mediului***, urmărindu-se ca investițiile realizate în cadrul acestei măsuri să fie din categoria celor „prietenoase cu mediul" fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile, în conformitate cu Art. 5, punctul (5) (c) și cele care dezvoltă planuri de afaceri cu impact pozitiv asupra mediului (care să nu afecteze biodiversitatea printr-o dezvoltare neadecvată și să reprezinte surse de poluare a aerului, resurselor, etc.). **Măsura contribuie și la obiectivul transversal** ale Reg. (UE) nr. 1305/2013 legat de ***reducere a efectelor schimbărilor climatice***, sprijinindu-se microîntreprinderile și întreprinderile mici pentru producția și utilizarea surselor regenerabile de energie, în special cele care vor face investiții în producția de biocombustibil (peleți) din biomasă.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL

Măsura M3: Crearea și dezvoltarea de activități neagricole în teritoriul GAL este în complementaritate cu măsura M1 propusă în SDL: Dezvoltarea satelor și servicii de bază în vederea creșterii calității vieții în teritoriul GAL.

Beneficiarii direcți ai măsurii M3 sunt incluși în categoriile de beneficiari indirecți ai măsurii M1 de dezvoltare a satelor și servicii de bază în vederea creșterii calității vieții în teritoriul GAL

Sinergia cu alte măsuri din SDL

Prin SDL s-au propus pentru **prioritatea P6:** ***promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale*** 4 măsuri distincte, și anume:

Măsura M1 Dezvoltarea satelor și servicii de bază în vederea creșterii calității vieții în teritoriul GAL

Măsura M2: Înființarea de activități neagricole în teritoriul GAL

Măsura M3: Crearea și dezvoltarea de activități neagricole în teritoriul GAL

Măsura M4: Promovarea incluziunii sociale în teritoriul GAL

Măsura M3 este în sinergie cu măsura M1.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura propusă dorește să contribuie la dezvoltarea economică a teritoriului GAL prin sprijinirea creării și dezvoltării microîntreprinderilor şi întreprinderilor mici în domenii neagricole care vor crea noi locuri de muncă în zonă.

Se au în vedere investiții în:

- Activități de producție (ex: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hărtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente;fabricare produse electrice, electronice, etc.);
- Activități meșteșugărești: activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (ex: olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii etc.);
- Activități turistice (ex: agropensiuni, servicii turistice de agrement și alimentație publică);
- Furnizarea de servicii sociale, inclusiv construcții, reconstrucții și/sau modernizarea spațiilor și zonelor aferente desfășurării activităților (ex: medicale, sociale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, alte servicii destinate populației din teritoriul GAL etc.) etc.);
- Fabricarea de peleți și brichete din biomasă.

Stimularea activităților de producție, serviciilor de agro-turism, sanitar-veterinare și medicale va crește gradul de atractivitate al zonei. Activitățile de agroturism sprijinite vor viza practicarea unui turism responsabil care să evite degradarea zonelor naturale sensibile și, mai mult decât atât, promovarea acestora, contribuind inclusiv la promovarea biodiversității și generarea de venituri pentru locuitorii din teritoriu. Diversificarea economică va duce la creșterea valorificării potențialului comunităților din teritoriu și din perspectiva peisajului, culturii, activităților tradiționale dar și a resurselor locale.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 1305/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014, Art. 5 și 13, Reg. (UE), nr. 1407/2013 (3), Hotărârea nr. 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, PNDR 2014-2020.

4. Beneficiari direcţi/indirecţi (grup ţintă)

Beneficiari direcţi:

- Micro-întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici existente și nou înființate din teritoriul GAL;
- Fermieri sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în teritoriul GAL în cadrul întreprinderii deja existente încadrabile în categoria microîntreprinderi și întreprinderi mici;
- Întreprinderi sociale din teritoriul GAL;
- Cooperative din teritoriul GAL.

Micro-întreprinderile și întreprinderile mici, atât cele existente cât și cele nou înființate (*start-ups*) trebuie să fie înregistrate și să-și desfășoare activitatea propusă prin proiect în teritoriul GAL (atât sediul social, cât și punctul de lucru trebuie să fie amplasate în teritoriul GAL).

Beneficiari indirecți: populația locală, alți fermieri din teritoriu, alte IMM-uri din teritoriu și ONG-uri din teritoriu.

5. Tip de sprijin

- În conformitate cu prevederile art. 67 din Reg. (UE) nr. 1303/2013 lit. (a), tipul de sprijin constă în: (a) rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv.
- În conformitate cu prevederile art. art. 45 din R. (CE) nr. 1305/2013 pct.4: (4) Beneficiarii sprijinului pentru investiții pot solicita plata unui avans de până la 50% din ajutorul public acordat.
- În conformitate cu prevederile art. art. 63 din R. (CE) nr. 1305/2013 pct.1: (1)Plata avansurilor este condiționată de constituirea unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Tipuri de acţiuni eligibile:

- Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor; (c*ontractele care conferă dreptul de folosință asupra clădirilor/ terenurile unde vor fi amplasate investițiile vor fi încheiate în numele solicitantului; în cazul în care prin proiect se propun lucrări de intervenție asupra clădirilor, solicitantul trebuie să dovedească dreptul de proprietate asupra clădirii și terenului aferent)*; Pentru cabinet medical/veterinar individual se acceptă doar investiții de modernizare.
- Achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing de utilaje, instalații și echipamente noi;
- Înființarea/modernizarea/dotarea cu facilități pentru activități de agrement/recreative;
- Înființarea de ateliere/cooperative meșteșugărești
- Investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci;

Tipuri de operațiuni neeligibile:

- Prestarea de servicii agricole (nu sunt eligibile achizițiile de utilaje agricole);
- Procesarea și comercializarea produselor prevăzute în Anexa 1 din Tratat;
- Producția de electricitate din biomasă ca și activitate economică;
- Achiziționarea de bunuri și echipamente ”second hand” (cu excepția celor care au ca obiectiv obținerea caracterului tradițional autentic);
- Achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- Solicitantul trebuie să își desfășoare activitatea aferentă investiției finanțate în teritoriul GAL, iar localizarea proiectului pentru care se solicită finanțare trebuie să fie în teritoriul GAL;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate;

- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului

8. Criterii de selecție

Selecția se va face pe baza următoarelor principii:

- Principiul diversificării activității agricole a fermelor existente către activități non-agricole; se va acorda punctaj suplimentar acelor investiții care promovează adoptarea de metode noi de lucru și utilizarea de tehnologii inovatoare pentru teritoriul GAL.
- Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere (textile și pielărie, industrii creative și culturale-inclusiv meșteșuguri, activităţi de servicii în tehnologia informației, agroturism);
- Principiul stimulării activităților agroturistice;
- Principiul derulării activităților anterioare ca activitate generală de management a firmei, pentru o mai bună gestionare a activității economice;
- Principiul prioritizării proiectelor care utilizează energiea produsă din surse regenerabile;
- Principiul localizării întregii activități a solicitantului în teritoriul GAL;
- Întreprindere care asigură, prelucrează servicii în mai mult de două UAT-uri din GAL.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului va fi de:

- 70% pentru cheltuielile eligibile din proiect.
- 90% pentru solicitanții care desfășoară activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și agroturism și pentru fermierii care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unor activităţi neagricole.

Sprijin public nerambursabil va respecta prevederile R 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis. Suma nerambursabilă acordată va respecta condiția creării de noi locuri de muncă astfel că se vor acorda 30.000 Euro pentru 1 loc de muncă.

Valoarea proiectelor poate fi cuprinsă între 5.000 – 70.000 Euro.

10. Indicatori de monitorizare

- Număr de locuri de muncă nou create: 10
- Număr întreprinderi nou înființate: 5

Caracterul inovativ al măsurii derivă din următoarele:

Măsura vizează încurajarea şi susţinerea întreprinzătorilor din domeniul non-agricol pentru înfiinţarea şi/sau dezvoltarea activităţilor neagricole în comunele din teritoriul GAL, având în vedere încurajarea acelor activităţi sau operaţiuni care sunt deficitare în teritoriu. Vor fi încurajate întreprinderile din domeniul non-agricol care asigură prelucrează/servicii în mai mult de două UAT-uri din GAL.

Măsura vizează încurajarea şi susţinerea turismului rural, în toate formele sale.

Măsura vizează încurajarea şi susţinerea atelierelor/cooperativelor meșteșugărești și a întreprinderilor sociale.